

I. J. Dowman

TEST OF TRIANGULATION OF SPOT DATA

Službena publikacija OEEPE Nr. 26 ISSN 0257-0505 europske organizacije za eksperimentalna fotogrametrijska istraživanja (OEEPE) pod gornjim naslovom objavljena je u kolovozu 1991. godine. Publikacija ima 206 stranica, 67 slika, 52 tablice i 3 dodatka, podijeljeno u dva dijela:

I. Opis testa i sumarni pregled rezultata, str. 19-41.

II. 10 članaka sudionika testiranja s opisom metoda i rezultata, str. 41-184. Na kraju su dodaci: upute za provođenje testa, programi i popis sudionika radnog sastanka te informacije o SPOT scenama.

U testu je sudjelovalo šest centara s dvije dodatne organizacije. Podaci su obuhvaćali dva niza stereoscena, svaki s po četiri modela, tako da je stvoren blok od osam modela s 255 kontrolnih točaka koje je odredio IGN, a koje su poslužile za povezivanje nizova i određivanje točnosti triangulacije. Neke institucije načinile su i dodatna ispitivanja u što je uključeno istraživanje reda polinoma za modeliranje promjene visine, te utjecaja različitih vrsti kontrolnih točaka na rezultate.

Rezultati su pokazali da se nizovi i blokovi mogu izjednačiti i dati istu točnost kao i pojedinačni modeli kada se uzima isti broj orijentacijskih točaka. Rezultati se malo razlikuju kada se broj O. T. reducira s 20 točaka na 6, a u ponekim slučajevima i na 4 točke. Točnost varira između 9,3 m i 20,9 m vektora srednje kvadratne pogreške pri korištenju 6 točaka u nizu i između 13,7 i 21,3 m kada su korištene samo dvije točke na početku i kraju niza. U bloku se mogu postići iste točnosti korištenjem 4 — 6 točaka. U svim slučajevima postignuta je veća visinska točnost od položajne točnosti.

U cijelosti test je pokazao da se mogu postići visoke točnosti iz nizova i blokova s relativno malo kontrolnih mjerenja. Primjenjivost SPOT scena za kartiranje velikih površina uz vrlo malo terenskih radova na taj je način demonstrirana. U izvješću je također na sažet način predočen skup opisa geometrijskih modela korištenih za SPOT-podatke kao i ocjena njihovih prednosti.

Teodor Fiedler

William Stallings

DATA AND COMPUTER COMMUNICATIONS

Macmillan Publishing Company, New York, Collier Macmillan Publishers, London, Second Edition, 1988.

Namjera autora knjige »Podaci i računalske komunikacije« jest davanje općeg pregleda područja komunikacije podataka s pomoću računala. U knjizi je to široko područje podijeljeno u nekoliko dijelova. Svugdje je naglasak na osnovnim načelima i predmetima od fundamentalne važnosti u vezi s tehnologijom i arhitekturom pri komunikacijama s pomoću računala.

Ključne kategorije koje knjiga istražuje su:

— Principi: Iako je knjiga općenita, postoje osnovni principi koji se ponavljaju. Primjer za to su multipleksiranje, kontrola tijeka, kontrola pogreške. Autor objašnjava te principe i ističe njihovu primjenu u specifičnom području tehnologije.

— Pristup dizajnu: Autor istražuje alternativne pristupe zadovoljavanja specifičnih komunikacijskih zahtjeva. Diskusija je potkrijepljena primjerima postojećih primjena.

— Standardi: Standardi preuzimaju sve važniju, ali ipak ne i dominantnu, ulogu u ovom području. Razumijevanje sadašnjeg stanja i budućeg razvoja tehnologije nije moguće bez opsežne diskusije uloge i biti odgovarajućih standarda.

Knjiga je organizirana u četiri dijela: